

Turkish Studies Social Sciences

Volume 14 Issue 4, 2019, p. 1807-1825

DOI: 10.29228/TurkishStudies.23383

ISSN: 2667-5617

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş:* 21.06.2019

✓ *Accepted/Kabul:* 10.08.2019

✍ *Report Dates/Rapor Tarihleri:* Referee 1 (22.07.2019)-Referee 2 (28.07.2019)

This article was checked by intihal.net.

GÜZELLİK ALGISI ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

Ayşe TURANLI*

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, bireylerin güzellik algılarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirmektir. Ölçeğin geliştirilme aşamasında 78 madde (item) oluşturulmuş ve uzman görüşüne sunulmuştur. Maddelerin oluşturulmasının ardından ifadeler formda toplanarak, her biri tutum ölçeği geliştirme konusunda uzman olan (en az doktora yapmış) Düzce Üniversitesi ve Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde görev yapan 4 öğretim elemanı tarafından incelenmiş, oluşturulan maddelerin yokladığı tutum ifadelerinin araştırma konusu ile ilgili olup olmadığına dair görüşleri alınmıştır. Alınan uzman görüşleri ardından tek madde ölçekten çıkarılmıştır. Oluşturulan 77 maddelik taslak ölçek İstanbul Anadolu yakasının çeşitli ilçelerinde ikamet eden her yaş aralığından 303 kişiye uygulanmıştır. Evreni temsil eden grup İstanbul Anadolu yakasında bulunan çeşitli ilçelerden (Ataşehir, Beykoz, Çekmeköy, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Ümraniye, Üsküdar) tesadüfi(rastgele) olarak seçilen her yaş grubundan 146 kadın 157 erkek olan 303 katılımcıdan oluşmaktadır. Uygulamaların tamamlanmasının ardından tüm cevap formları incelenmiş ve eksik cevap verme, birden fazla kodlama ve bazı soruları boş bırakma gibi nedenlerle cevapları geçersiz sayılacak bireylerin (n=76) kağıtları belirlenmiş ve bu formlar analize dahil edilmemiştir. Sonuç olarak kalan N=227 örneklem sayısı ile ölçek geliştirmek için analizlere başlanmıştır. Ölçek geliştirme aşamasında madde toplam korelasyonları hesaplanıp sonra iç tutarlılık anlamında Cronbach Alpha değeri ,939 olarak saptanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini saptamak amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi(AFA) yapılmış ve varimax dik döndürme işlemi gerçekleştirilmiştir. Bu analizler sonucunda tek faktörlü 77 maddeden oluşan ölçek elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğunu kanıtlar niteliktedir.

* İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi YL Öğrencisi, E-posta: ayse.turanli@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Güzellik, algı, güvenilirlik, faktör analizi, ölçek

BEAUTY PERCEPTION SCALE DEVELOPMENT STUDY

ABSTRACT

The aim of this study is to develop a scale to determine the individuals' perceptions of beauty. During the development of the scale, 78 items were created and submitted to the expert opinion. After the formation of the items, the expressions were collected in the form and examined by 4 lecturers, who worked at Duzce University and Sabahattin Zaim University, each of whom were experts in developing attitude scale (at least with a doctorate), and their opinions about whether the attitude expressions examined by the items established were related to the research topic were taken. Following the expert opinions, only one item was removed from the scale. The draft scale with 77 items was applied to 303 people from all age groups residing in various districts of Istanbul Anatolian side. The group representing the universe consists of 303 participants (146 females and 157 males) who were randomly selected from different districts in Istanbul Anatolian side (Ataşehir, Beykoz, Çekmeköy, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Ümraniye, Üsküdar). After the completion of the applications, all the answer forms were examined and the papers of the individuals whose answers were considered invalid due to reasons such as missing answers, multiple coding and leaving some questions blank were determined and these forms were not included in the analysis. As a result, analyses were initiated to develop scale with the remaining N = 227 sample number. Cronbach Alpha value was calculated as ,939 in terms of internal consistency after calculating item total correlations in scale development stage. Exploratory Factor Analysis (EFA) was performed to determine the construct validity of the scale and varimax vertical rotation procedure was performed. As a result of these analyses, a 77-item scale with a single factor was obtained. The results obtained prove that the scale is valid and reliable.

STRUCTURED ABSTRACT

The meaning of beauty, meant with the word “güzellik” in Turkish, was quite enriched due to the fact the word in question has gained new meanings with the reason that it has different tasks in the sentence, and that the suprasegmental phonemes give it new meanings, and also that it gained new meanings within settled concepts. Many definitions of beauty have been made during the history of philosophy and it is quite difficult to suggest a philosophical definition in the name of the beauty concept associated with many concepts and explain the meaning of beautiful (Çakmak, 2012). Throughout history, artists, philosophers have come to many judgments to explain the beauty concept (Ergün, 2008).

To better understand the phenomenon of beauty, it will be effective to examine periods of great social change. Age of Enlightenment, French Revolution, Industrial Revolution and World Wars have been very

effective on the understanding of beauty (Güzel,2013). In the modern era, where views of the temporariness of the mortal bodies and permanence of spiritual values were abandoned, it is seen that the beauty was explained with the concept of pleasure. In the 20th century, the notion of beauty within the consumption economy has become a commercial commodity and has been identified with quantitative values by breaking away from the qualitative values. According to the discourse of Eco, there is now a sense of beauty produced collectively on stage (Eco, 2006).

The private property and free market rules of the post-industrialization capitalist order have been effective in the modern society to become a consumer society (Kottak, 2008:342). In the capitalist system where power is dominant, beauty can also be considered as industrial production. With the support of the media that has become a state apparatus, fashion trends are created, beauty is fed by these fashion trends, and gains mobility with sectors such as cosmetics, fitness centres, aesthetics institutes (Swingewood, [1991] 1998). With this strategy, the power that establishes superiority will become permanent (Althusser, 1994). As we have seen, in this process continuing from Ancient Greek philosophers to modern ages, the concept of beauty changes with the effect of nature, religion, social structure and human emotions (Güzel, 2013).

As a result, although it is not known how the perception of beauty continuously changing throughout ages finds correspondence in today's Turkey, a scale was needed to determine the opinions of individuals on this concept. Since a scale developed in this regard could not be found in Turkey, with reference to this need, a scale study that measures the individuals' perception of beauty suitable to the conditions in Turkey was intended. It is hoped that individuals' attitudes towards beauty can be determined by the developed beauty perception scale.

Method

In the study, validity and reliability processes were performed to develop a scale designed to fit the five-point Likert-type model (Root, 1995) which measures the individuals' perceptions of beauty.

Sample

The group representing the universe consists of 227 participants (126 females and 101 males) who were randomly selected from different districts in Istanbul Anatolian side (Ataşehir, Beykoz, Çekmeköy, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Ümraniye, Üsküdar).

Development process of the scale

The following steps were followed during the development stage of the scale:

Firstly, the relevant literature was scanned in detail while creating the items. As many studies or similar researches as possible related to the question of "What is beauty", related to ideal beauty, modern beauty, beauty industry were scanned, and the data collection tools used in this research were examined. The theoretical infrastructure related to the measurement tool to be developed by means of the source scanning was

established. Then 54 people of all ages were asked to write an essay about their feelings, thoughts and behaviours about the concept of beauty.

Content analysis was done in the compositions and attention-grabbing expressions were determined and transformed into attitude expression. A total of 78 attitude items have been created since the number of items intended to be used on the scale is considered to be prepared more if possible (Tezbaşaran, 1996). It was noted that attitude items included emotional, cognitive, and actional (behavioural) expressions of İnceoğlu (2010).

After the formation of the items, the expressions were collected in the form and examined by 4 lecturers, who worked at Duzce University and Sabahattin Zaim University, each of whom were experts in developing attitude scale (at least with a doctorate), and their opinions about whether the attitude expressions examined by the items established were related to the research topic were taken. The experts were asked to indicate on the 3-point rating scale (1: Required, 2: Useful-Insufficient, 3: Unnecessary) of the items' eligibility for the scale. After the collection of the forms from the experts, 1 item was eliminated, and all items were combined in a single form.

The 77-item form was applied to 303 people residing in the Anatolian side of Istanbul. The individuals to whom the attitude scale was applied indicated the degree to which they agreed with the given items. The scale items are graded as "I strongly disagree, I disagree, I am undecided, I agree, and I strongly agree". There are both positive and negative reactions in order to avoid empty items in the scales. For those who have no idea 'undecided' response is included.

As the total score generated by collecting the values with a reaction in the scale will not give a significant result related to the measurement, the statistical results can be calculated for each item and the results fit for the purpose of the scale can be obtained. After the completion of the applications, all the answer forms were examined and the papers of the individuals whose answers were considered invalid due to reasons such as missing answers, multiple coding and leaving some questions blank were determined and these forms were not included in the analysis. As a result, analyses were initiated to develop scale with the remaining N = 227 sample number. It was found that the chi square value in the Barlett test was found to be significant at .00 level to determine the fitness of the sample in the obtained data and it was found that the sample had the power to represent the selected sample universe.

Data Analysis

Validity analyses: Item analyzes are made to the whole of the items in subscales or to determine whether they are significantly present in subscales. Factor analysis is a multivariate technique that describes a number relationships very difficult to interpret, and that combines interrelated items under structurally significant, relatively independent factors. Factor analysis aims to achieve significant factors that can be defined in the minimum number that can be explained by the items together from a large number of items (Büyüköztürk, 2002; Köymen, 1994; Tekin, 1993; Tezbaşaran, 1996; Turgut, 1997; Yıldırım, 1999).

Factor analysis is also described as a construct validity analysis (Köymen, 1994). Exploratory factor analysis was performed to determine the factor structure of the scale. In addition, the analysis was performed using the Varimax vertical rotation technique (Varimax with Kaiser Normalization) with the Kaiser Normalization to make it easier to understand the factors. It was decided that the factor analysis was interpretable by observing the KMO and Bartlett test results.

According to Tavşancıl (2010), in the factor analysis, the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test should be performed to determine the adequacy of the data obtained from the sample. KMO shows that the determined value is excellent as it gets closer to 1 and not suitable less than 0.50. Also, the distribution in factor analysis should be normal. Whether the data show normal distribution is determined by the Barlett's test and the significance of the Barlett's value indicates that the data comes from a multivariate normal distribution. Finally, item-total, item-rest, item-distinctiveness procedures were applied.

Reliability Analyses: The reliability analysis is about whether the measurement tool measures what it measures correctly (Tekin, 1993). In order to perform reliability analysis on the Likert-type scale, Cronbach Alpha coefficient is used, which gives information about the internal consistency of the scale and the subscales of the scale (Tekin, 1993; Tezbaşaran, 1996; Turgut, 1997; Yıldırım, 1999).

All validity and reliability analyses were done by SPSS 20.0 (StatisticalPackage for the Social Sciences).

Findings

Table 1: Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha number	Item
,939	77

The Cronbach Cros Alpha value of 77 items subjected to reliability analysis was determined as 0.939. This value means that the reliability of the items is quite high.

The validation process was then started. In order to determine the factor for this procedure, first, factor analysis was performed. While factor analysis was performed, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and Bartlett values were determined; vertical rotation (varimax rotation) procedures were performed.

Table 2: Kaiser-Meyer-Olkin Sample Adequacy	0,808
Chi-square Value	8.901.814
Bartlett's Test of Sphericity	
S.Degree	2926
p	.000

KMO value was found to be .808 in factor analysis. The KMO test tests whether the partial correlations are small and whether the distribution is suitable for factor analysis. Kaiser is considered to be very

good as the value gets closer to 1 and unacceptable below 0.50 (Tavşancıl, 2010). KMO value in this study was determined to be quite good. The Bartlett's test result was 8901.814 ($p < .001$). The significance of Bartlett's values also were such as to support the hypothesis that data come from a multivariate normal distribution.

The load value found in the factor analysis is the critical value utilized in determining whether any item is to be included in the defined sub-dimension and shows the relationship of the items with the dimension in question. If a certain group of items are under a dimension with a high load value, they are interpreted as items that define / measure the relevant dimension. It is generally accepted to reduce this value to 0.30 if the load value of an item is expected to be 0.45 or higher. In this research, the factor load lower breakpoint was taken as 0.30 (Klainbaum, Kupper and Muller, 1987; Zeller and Karmines, 1978).

In the first factor analysis, no limit was set for the number of dimensions and 21 factors with an eigenvalue greater than 1.00 were determined. The total variance of the 21 factors explained is 70.432%.

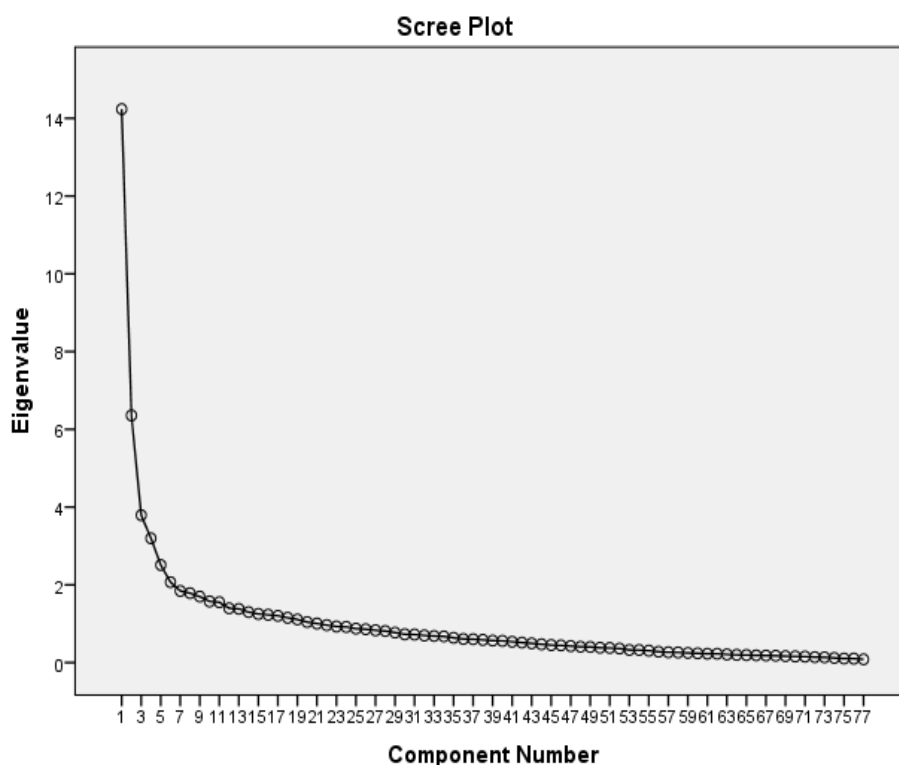

Table 3: Aggregation graph for substances in Beauty Perception Scale

As shown in the aggregation graph in Table 3, when the Eigen value is taken as 1, 5 factors are determined. The total variance of the five factors explained is 42,767. While it is not possible to reach high variance results in terms of social sciences, variance rates varying between 40% and 60% are considered sufficient (Tavşancıl, 2010).

After this procedure, the distribution of the items to the factors was investigated by using Varimax Vertical Rotation Technique and it was

concluded that if the relationship level of an item in correlation with more than one factor is higher than with the other, then it should be placed under the factor with higher relation to it (Büyüköztürk, 2006). According to this, it was observed that the highest correlation levels of the items were aggregated under one factor.

When the distribution of the substances by factors using Varimax Vertical Rotation Technique was examined, it was determined that the scale was collected in one factor with eigenvalue greater than 1, and all items had acceptable load values in the factor they fall under (lowest item load value 0.353; highest item load value 0.698)

Table 4: Transformed Components Matrix after Factor Analysis

Items	Factors		
	1	2	3
m23	,603		
m55	,569		
m18	,563		
m1	,562		
m54	,561		
m9	,537		
m72	,526		
m17	,523		
m52	,523		
m28	,522		
m24	,518		
m46	,516		
m21	,505		
m2	,504		
m51	,504		
m57	,501		
m19	,500		
m68	,496		
m32	,491		
m26	,486		
m53	,482		
m73	,480		
m7	,477		
m12	,475		
m27	,475		
m75	,471		
m22	,466		
m42	,463		
m8	,461		
m4	,459		
m20	,449		
m70	,448		
m61	,445		
m10	,444		
m14	,443		
m41	,437		
m6	,430		
m76	,426		
m11	,426		
m44	,425		
m45	,425		
m43	,412		
m71	,405		
m31	,400		

m5	,392
m49	,373
m60	,370
m69	,370
m35	,370
m48	,342
m34	,339
m77	,698
m66	,611
m56	,590
m74	,574
m29	,571
m25	,513
m33	,385
m58	,515
m47	,481
m36	,430
m16	,410
m67	,433
m3	,374
m59	,396
m40	,354
m37	,436
m15	,414
m38	,385
m50	,347
m30	,398
m13	,396
m39	,366
m63	,509
m64	,422
m65	,387
m62	,353

Discussion and result

In this research, a 78-item measurement tool designed to measure individuals' perceptions of beauty was presented to 4 experts, after the expert opinion, a single item elimination was performed and the remaining 77-item measurement tool was applied to 227 people of all ages, reliability analysis and factor analysis were performed. As a result, the scale was limited to 77 items. As the data to be obtained from the total points in the scale will not give appropriate results for the measurement purposes, the results can be obtained for the purpose of the scale by making statistical calculations for each item separately.

The Cronbach's Alpha value of the developed beauty perception scale was found to be 0,939. This value shows that a very reliable measuring tool was developed. The KMO value of the developed beauty perception scale was found to be 80 and the KMO value was found to be quite good. The result of Bartlett's test was 8901.814 ($p < .001$). This result proves the hypothesis that e data comes from multivariate normal distribution.

When the distribution of the items by factors using Varimax Steep Rotation Technique was observed, it was seen that the scale was collected in one factor with eigenvalue greater than 1. As a result of Varimax rotation, the factor loads of the items ranged from 0.353 to 0.698.

After all these validity and reliability procedures, it was revealed that the scale was a valid and reliable measurement tool to be used for determining individuals' perceptions of beauty.

Keywords: Beauty, perception, reliability, factor analysis, scale

Giriş

Türkçe de güzellik kelimesi ile kast edilen güzellik anlamı bahsi geçen sözcüğün hem cümle içindeki farklı görevleri sebebi ile yeni anlamlar edinmesi hem parçalar üstü sesbirimlerinin ona yeni anlamlar katması hem de yerleşmiş kavramlar içinde yeni anlamlar edinmesi nedeniyle oldukça zenginleşmiştir. Felsefe tarihi süresince güzelliğin pek çok tanımı yapılmış olup pek çok kavramla ilişkilendirilen güzellik kavramı adına felsefi bir tanım ileri sürmek ve güzelin anlamını açıklamak oldukça zordur (Çakmak,2012). Güzellik kavramı dil, din, ırk, mezhep, cinsiyet ayrımı olguları gibi toplumların yaşattığı bir kavramdır(Güvenç, [1972] 2010). Güzellik soyut bir olgudur. Güzel olmak için çabalayan birey ve bireyi güzel bulana göre farklılık gösteren değişken bir anlam ifade eder. Güzel nedir sorusuna felsefe literatüründe estetik bilimin içinde cevap aranmaktadır(Kesim & Kar, 2010).Estetik ise güzel, komik, çirkin, zarif, ilginç gibi olgularla ilgilenen bir bilimdir. Bireyin estetik tavrı ve bundan doğan beğenin temelinde ise bilgi becerisine olan duyarlılık ve zihin arasındaki uyum vardır(Tunalı, 2001:). Avrupa toplumunda güzel olgusu bir resimle nitelendirilebilirken; Japon Zen kültüründe güzel, bir sanat objesinin son halinden çok, sanatçının fırçayı kullanımındaki zarafetiyle veya çay merasimlerinde çayın fincana konuluşu ile ölçülebilir. Güzel kişinin güzelliğini betimlemek zor bir sorundur (Güzel,2013). Tarih boyunca sanatçılar, felsefeciler güzel kavramını açıklayabilmek için birçok yargıya vardılar. Güzeli felsefi bir kavram olarak ele alıp onu geliştiren kişi ise Platon'dur. Platon önce güzel ve iyi arasında benzerlik bulmuş ve iki kavramın aynı olduğunu ileri sürmüştür. Ardından güzel kavramının varlıklarda ve olaylarda olmadığını bunlara yansıyan idealar aleminde olduğunu ileri sürer. İlerleyen süreçte ise bu düşüncesinden vazgeçer ve bu kavramı matematiksel temellere dayandırır. Aristoteles ise güzelliği yunan halkının günlük kullandığı anlamda kullanır. Estetiği bu kavramın dışında tutar. Aristoteles'e göre güzel canlı ve doğal olmalıdır(Ergün,2008) .Platonun ardından Aristoteles de güzelliği düzen, oran ve açıklık olarak nitelendirir(Ziss, 2009).O da hocası gibi güzeli matematiksel temellere dayandırır. Ayrıca Aristoteles büyük ve çok küçük olanın güzel olarak anılmayacağını söyler. Grek felsefesine dayanan bu düşünce kavranamayanın güzelliğini kaybettiğine değinir. Plotinos'a göre ise 'Güzel, görmenin bütün alanında, işitmenin alanında, kelimelerin birbirine katılmasında ve bütün müzikte vardır. Belli şeyler özlerinden ötürü güzel olmayıp, pay alma nedeni ile güzeldirler, bedenler gibi, diğer bazı şeyler kendi başına güzeldirler, erdemın özü gereğince güzel olması gibi' der. Kant'a göre ise ' Bir şeye iyi demek için, her zaman o şeyin ne olduğunu bilmemiz, yani o şey hakkında bir kavrama sahip olmamız gerekir. Ama bir şeye güzel demek için böyle bir gerekseme yoktur. Çiçekler, gelişigüzel çizilmiş çizgiler vs. bize hiçbir şey ifade etmezler, hiçbir belli kavrama bağlı değildirler, ama yine de hoşta giderler' der(Ergün,2008). Çiçero 'ya göre ise güzellik "Bedendeki belirli bir simetri ve renk hoşluğu" dur(Öğdül, 2010:9). Hegel'e göre "Sanat güzelliği tinden doğan bir güzelliştir, tin ve tin ürünleri doğadan ve doğanın görünüşlerinden üstündür"(Kant,2006). Bütün bu ünlü düşünürlerin değerlendirmelerine göre "Estetik Felsefesi" olarak bilinen güzellik olgusu, davranış güzelliği ile estetik ölçütlerin dengeli bir biçimde bir araya gelmesi şeklinde nitelendirilir(Ergenekon, 2002).Sanatın birçok dalında insan bedeninin çizimi, anatomi, gözlem ve insan bedeninin tüm hatlarıyla incelenmesi sonucunda bazı ideal ölçülere ulaşılmıştır. Güzelliği betimlemeye yardımcı olabilmesi için önce simetri kanon ve altın oran gibi ölçülerden yararlanılmıştır(Güzel,2013). Sayının birçok şeyin başlangıcı olduğunu vurgulayan ilk filozof Pisagor'dur. Pisagor sonrası estetik, kozmoloji, doğa bilimleri ve matematik gibi kavramları aynı çerçeveye koyan estetik-matematik bakışı ortaya çıkar.

Pisagor'un görüşünü benimseyen sanatçılar kadın güzelliğini matematik koşullarına dayandırmak için gözleri, dudak uçlarını eşit ve simetrik yontmuşlar, göğüsleri eşit göstermiş, saç

örgüleri ve kollar bacaklar dahi eşit büyüklükte gösterilmiştir(Eco, 2006). Yunan sanatına bakıldığında eski toplumlarda kadın heykellerinde dolgunca yontulan genital bölgeler görülmektedir fakat yunan yasalarında gözlemlenen kadının toplumsal yaşamdan soyutlanması durumuna bakacak olursak birçok feminist sosyolog bu durumu ana tanrıça geleneğinin terkedilip ataerkil sisteme geçiş olarak açıklanmıştır. Bu dönemde çıplaklık sadece erkeğe özgü olarak nitelendirilebilir bunu erkek heykellerinde de görebiliriz. Erkeklerin kadınlara oranla daha çıplak olmaları onların yaşam enerjisini gösteren beden ısısı teorisi ile desteklenmiştir. Bu teoriye göre beden ısısı yaşam enerjisi olarak görülür ve Antik Yunanda kadın beden ısısının erkeğe oranla düşük olması nedeniyle biyolojik sıralamada bu durum erkeklerin kadınlardan daha üstün olması ile açıklanır(Yıldırım, 2008). Yaygınlaşan hristiyanlık ile birlikte, diğer dünya için yaşama arzusunun hakim olduğu çağlarda, kilisenin baskıları sonucu vücudun çıplaklığı ve cinsellik sanat eserlerinde yasaklanmıştır(Yılmaz, 2006).

Antik yunan toplumunda matematiksel olarak belirlenen güzellik kavramı, Ortaçağ'da mükemmellik ve ölümsüzlük için bir yol veya lanetli haz mekanizmasını tetikleyen kadın bedeni şeklinde betimlenmiştir. Ayrıca bu çağlarda pek çok rahibe ve pek çok insan perhize girmek sadece küflü ekmek yemek, içerisinde bir azizin kemiğinin bulunduğu fiçidan şarap içmek gibi kutsal anoroksiya olarak adlandırılan yöntemler uygulayarak Mesih'in acılarını anlamaya çalışmışlar bu şekilde bedenlerini cezalandırmışlardır (Corbin, 2005). Anoroksiya kavramı ilerde tüketim toplumlarında da ortaya çıkacak ve bir güzellik modası şeklinde hayata geçirilecektir(Güzel,2013). Ortaçağın ardından Rönesans'la beraber oran ve yapıda tekrar ortaya çıkan güzellik anlayışı, fazilet simgesi olarak resmedilmeye başlanmıştır (Yılmaz, 2006). XV. yüzyılın sonunda bedenin en iyi halinin, çember ve kare gibi kusursuz şekiller içine yerleştirilebileceği, Vitruvius kitabında yer vererek kanıtlanmıştır (Corbin, 2008).

Güzellik olgusunu daha iyi anlamak için büyük toplumsal değişimlerin yaşandığı dönemleri incelemek etkili olacaktır. Aydınlanma çağı, Fransız devrimi, Sanayi devrimi ve dünya savaşları güzellik anlayışı üzerinde oldukça etkili olmuştur(Güzel,2013). Klasik dönemde ileri sürülen ölümlü bedenlerin geçici oluşu ve ruhsal değerlerin kalıcılığı görüşlerinden uzaklaşan modern dönemde güzelliğin zevk(haz) kavramıyla açıklandığı görülür. 20.yüzyıl da tüketim ekonomisi içinde güzellik anlayışı ticari bir meta haline gelmiş ve nitel değerlerden koparılarak nicel değerlerle özdeşleştirilir hale gelmiştir. değerlerle özdeşleştirilir hale gelmiştir. Eco'nun söylemine göre artık sahnede toplu üretilen güzellik anlayışı vardır(Eco, 2006).

Modern toplumların tüketim toplumu haline gelmesinde sanayileşme sonrası kapitalist düzenin özel mülkiyet ve serbest piyasa kuralları etkili olmuştur(Kottak, 2008:342). Egemen olan iktidarın güçlü olduğu kapitalist sistemde güzellik de endüstriyel üretim olarak değerlendirilebilir. Devlet aygıtı haline gelen medya desteği ile moda akımları yaratılır, güzellik de bu moda akımlarından beslenir ve kozmetik, fitness merkezleri, estetik enstitüleri gibi sektörler ile beraber devrim kazanır (Swingewood, [1991] 1998). Bu strateji ile üstünlük kuran iktidar da kalıcı hale gelecektir(Althusser, 1994). Görüldüğü gibi Antik Yunan filozoflarından modern çağlara kadar süren bu süreçte güzellik kavramı, doğanın, dinin, sosyal yapının ve insan duygularının etkisiyle değişim göstermektedir(Güzel,2013).

Sonuç olarak çağlar boyunca sürekli değişen güzellik algısının günümüz Türkiye'sinde nasıl karşılık bulduğu bilinmemekle beraber bireylerin bu kavrama ilişkin görüşlerin belirlenebilmesi için bir ölçüye gereksinim duyulmuştur. Türkiye'de bu konuda geliştirilmiş bir ölçüye rastlanmadığından, bu gereksinimden hareketle Türkiye koşullarına uygun insanların güzellik algılarını ölçen bir ölçek çalışması amaçlanmıştır. Geliştirilen Güzellik algısı ölçeği ile bireylerin güzelliğe ilişkin tutumlarının belirlenebileceği umulmaktadır.

Yöntem

Çalışmada bireylerin güzellik algılarını ölçen beşli likert tipi modele uygun (Köklü,1995) şekilde tasarlanmış bir ölçek geliştirebilmek amacıyla geçerlik ve güvenilirlik işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Örneklem

Evreni temsil eden grup İstanbul Anadolu yakasında bulunan çeşitli ilçelerden (Ataşehir, Beykoz, Çekmeköy, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Ümraniye, Üsküdar) tesadüfi(rastgele) olarak seçilen her yaş grubundan 126 kadın 101 erkek olan 227 katılımcıdan oluşmaktadır.

Ölçeğin geliştirilme süreci

Ölçeğin geliştirme aşamasında aşağıda verilen aşamalar izlenmiştir:

Maddeler oluşturulurken öncelikle ilgili literatür ayrıntılı biçimde taranmıştır. Güzellik nedir, ideal güzellik, modern güzellik, güzellik endüstrisi ile ilgili olabildiğince çok çalışma veya benzer araştırmalar taranmış ve bu araştırmalarda kullanılan veri toplama araçları incelenmiştir. Yapılan kaynak taraması ile geliştirilecek ölçme aracı ile ilgili teorik alt yapı oluşturulmuştur. Ardından her yaşta 54 kişiden güzellik kavramına ilişkin duygu, düşünce ve davranışlarına yönelik bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Kompozisyonlarda içerik analizi yapılmış ve analiz sonucunda dikkat çeken ifadeler saptanarak tutum ifadesine dönüştürülmüştür. Genellikle ölçekte kullanılması tasarlanan madde sayısının, eğer mümkünse daha fazlasının hazırlanmış olması (Tezbaşaran, 1996) düşünüldüğünden toplam 78 tutum maddesi (item) oluşturulmuştur. Tutum maddelerinin İnceoğlu (2010)'un belirttiği duygusal, bilişsel ve eylemsel (davranışsal) ifadeler içermesine dikkat edilmiştir. Maddelerin oluşturulmasının ardından ifadeler formda toplanarak, her biri tutum ölçeği geliştirme konusunda uzman olan (en az doktora yapmış) Düzce Üniversitesi ve Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde görev yapan 4 öğretim elemanı tarafından incelenmiş, oluşturulan maddelerin yokladığı tutum ifadelerinin araştırma konusu ile ilgili olup olmadığına dair görüşleri alınmıştır. Uzmanlardan maddelerin ölçek için uygunluğuna ilişkin cevaplarını 3'lü derecelendirme ölçeği (1:Gerekli, 2:Yararlı-Yetersiz, 3:Gereksiz) üzerinde belirtmeleri istenmiştir. Uzmanlardan gelen formların toplanmasının ardından 1 madde elemesine gidilmiş ve tüm maddeler tek bir formda birleştirilmiştir.

Oluşturulan 77 maddelik form İstanbul ili Anadolu yakasında ikamet eden 303 kişiye uygulanmıştır. Tutum ölçeği uygulanan bireyler verilen maddelere ne derece katıldıklarını belirten dereceyi işaretlemişlerdir. Verilen ölçek maddeleri 'kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum' ifadeleriyle derecelendirilmiştir. Ölçeklerde boş madde kalmaması için hem olumlu hem olumsuz tepkiler yer almaktadır. Hiçbir fikri olmayanlar için ise 'kararsızım' tepkisine yer verilmiştir. Ölçekte tepki verilen değerler toplanarak oluşturulan toplam puan da elde edilen değer ölçme amacıyla ilgili anlamlı bir sonuç vermeyeceği için her madde için ayrı ayrı istatistiksel hesaplar yapılarak ölçeğin amacına uygun sonuçlar elde edilebilir. Uygulamaların tamamlanmasının ardından tüm cevap formları incelenmiş ve eksik cevap verme, birden fazla kodlama ve bazı soruları boş bırakma gibi nedenlerle cevapları geçersiz sayılacak bireylerin (n=76) kağıtları belirlenmiş ve bu formlar analize dahil edilmemiştir. Sonuç olarak kalan N=227 örneklem sayısı ile ölçek geliştirmek için analizlere başlanmıştır. Elde edilen verilerdeki örneklem uygunluğunu belirlemek için yapılan Barlett testindeki ki kare değeri .00 düzeyinde anlamlı bulunduğundan seçilen örneklem evreni temsil etme gücüne sahip olduğu tespit edilmiştir.

Verilerin analizi

Geçerlik analizleri: Madde analizleri, herhangi bir ölçme aracının veya alt ölçeklerde yer alan maddelerin bütününe ya da alt ölçeklerde anlamlı olarak bulunup bulunmadıkları amacıyla

yapılmaktadır. Faktör analizi, yorumlanması oldukça zor birçok ilişkiyi betimleyen, birbirleriyle ilişkili durumda olan maddeleri yapısal olarak anlamlı, nispeten bağımsız faktörler altında birleştiren çok değişkenli bir tekniktir. Faktör analizi çok sayıda maddeden bu maddelerin beraber açıklayabilecekleri minimum sayıda tanımlanabilen anlamlı faktörlere ulaşmayı amaç edinir (Büyüköztürk, 2002; Köymen, 1994; Tekin, 1993; Tezbaşaran, 1996; Turgut, 1997; Yıldırım, 1999).

Faktör analizi ayrıca bir yapı geçerliği (construct validity) analizi olarak da nitelendirilir (Köymen, 1994). Ölçeğin faktör yapısını ortaya koyabilmek amacıyla açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ayrıca faktörleri anlamlandırmada kolaylık olması amacıyla Kaiser Normalleştirilmesiyle Varimax dik döndürme tekniği (Varimax with Kaiser Normalization) kullanılarak analiz uygulanmıştır. Faktör analizinin yorumlanabilir olduğuna da KMO ve Bartlett Testi sonuçlarına bakılarak karar verilmiştir. Tavşancıl (2010)'a göre faktör analizinde, örneklemden elde edilen verilerin yeterliğini saptayabilmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılmalıdır. KMO, saptanan değer 1'e yaklaştıkça mükemmel, 0.50'nin altında uygun olmadığını göstermektedir. Ayrıca faktör analizinde dağılım normal olmalıdır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği ise Bartlett's testi ile saptanmaktadır ki Bartlett's değerinin manidarlığı verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiğini göstermektedir. Son olarak ise madde-toplam, madde-kalan, madde ayırt edicilik işlemleri uygulanmıştır.

Güvenirlilik Analizleri: Güvenirlilik analizi ölçme aracının ölçtüğü şeyi doğru ölçüp ölçmediği ile ilgilidir (Tekin, 1993). Likert tipi ölçekte güvenirlilik analizi yapabilmek için Cronbach Alpha kat sayısı kullanılır ki bu değer ölçek ve ölçeğin alt ölçeklerinin iç tutarlılığı ile ilgili bilgi vermektedir (Tekin, 1993; Tezbaşaran, 1996; Turgut, 1997; Yıldırım, 1999).

Tüm geçerlik ve güvenirlilik analizleri SPSS 20.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programıyla yapılmıştır.

Bulgular

Tablo 1: Güvenirlilik istatistiği	
Cronbach's Alpha	Madde sayısı
.939	77

Güvenirlilik analizine tabi tutulan 77 maddenin Cronbach's Alpha değeri 0,939 olarak saptanmıştır. Bu değer maddelerin güvenirliklerinin oldukça yüksek olduğu anlamına gelmektedir.

Ardından geçerlik işlemine geçilmiştir. Bu işlem için öncelikle faktör belirleyebilmek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi yapılırken Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett değerleri belirlenmiş; dik döndürme (varimax rotation) işlemleri yapılmıştır.

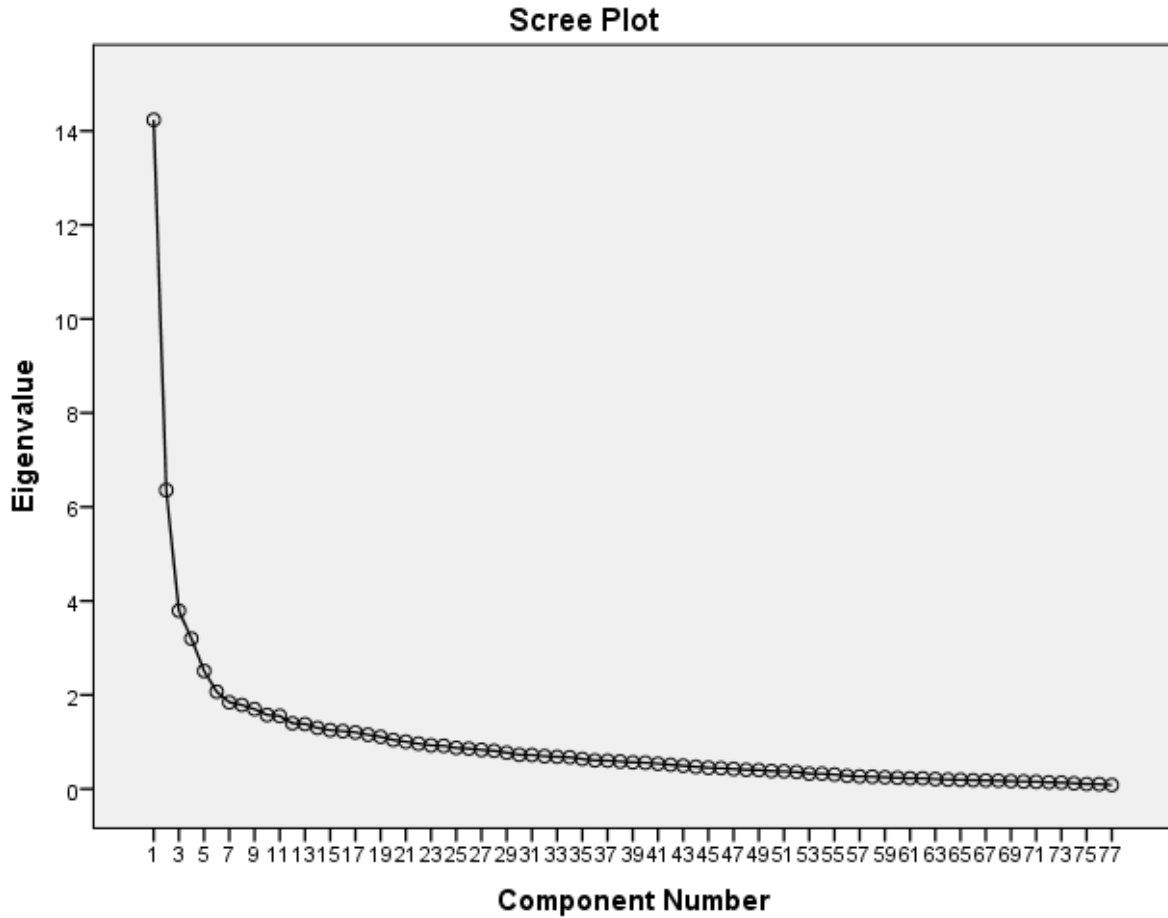
Tablo 2. Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterliliği		.808
	Ki-kare Değeri	8901.814
Bartlett's Test of Sphericity	S.Derecesi	2926
	p	.000

Faktör analizinde KMO değeri .808 bulunmuştur. KMO testi, kısmi korelasyonların küçük olup olmadığını, dağılımın faktör analizi için uygun olup olmadığını test etmektedir. Kaiser bulunan değer 1'e yaklaştıkça çok iyi, 0.50'nin altında ise kabul edilemez olduğu nitelenmektedir (Tavşancıl, 2010).

Bu araştırmada KMO değeri oldukça iyi saptanmıştır. Barlett's testi sonucu ise 8901.814 ($p < .001$) bulunmuştur. Bartlett's değerlerinin anlamlılığı da verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldikleri hipotezini destekler niteliktedir.

Faktör analizinde bulunan yük değeri herhangi bir maddenin tanımlanan alt boyutta yer alıp almamasında yararlı olan kritik değerdir ve maddelerin söz konusu olan boyutla olan ilişkisini gösterir. Belli bir grup madde bir boyutun altında yüksek yük değeri ile yer alıyorsa, bu maddeler ilgili boyutu tanımlayan/ölçen maddeler şeklinde yorumlanmaktadır. Genel olarak bir maddenin yük değerinin 0.45 ve daha yüksek saptanması beklenirse bu değer 0.30 a kadar indirgenmesi kabul edilmektedir. Bu araştırmada ise faktör yükü alt kesme noktası 0.30 olarak alınmıştır. (Klainbaum, Kupper ve Muller, 1987; Zeller ve Karmines, 1978).

Yapılan ilk faktör analizinde, boyut sayısına herhangi bir sınır getirilmemiş olup ve eigen değeri 1.00 den büyük 21 faktör belirlenmiştir. Oluşan 21 faktörün açıklanan toplam varyans miktarı ise % 70.432'dir.

Tablo 3: Güzellik Algısı Ölçeğindeki maddelere ilişkin yığılma grafiği

Tablo 3 deki yığılma grafiğinde görüldüğü üzere ise Eigen değeri 1 olarak alındığında 5 faktör belirlenmektedir. Oluşan beş faktörün açıklanan toplam varyans miktarı ise 42,767'dir. Sosyal bilimler söz konusu olduğunda yüksek varyans sonuçlarına ulaşabilmek pek mümkün olmamakla beraber %40 ile %60 arasında değişiklik gösteren varyans oranları yeterli görülmektedir (Tavşancıl, 2010).

Bu işlemin ardından Varimax Dik Döndürme Tekniği kullanılarak maddelerin faktörlere dağılımına bakılmış ve birden fazla faktörle ilişkisi olan bir maddenin herhangi bir faktörle ilişki düzeyi öbüründen fazla ise, o maddeye daha yüksek ilişki gösterdiği faktörün altında yer vermek gerektiği sonucuna ulaşılmıştır(Büyüköztürk,2006). Buna göre maddelerin en yüksek ilişki düzeylerinin tek faktör altında yığıldığı gözlemlenmiştir.

Varimax Dik Döndürme Tekniği kullanılarak maddelerin faktörlere dağılımına bakıldığında ölçeğin özdeğeri 1'den büyük olan tek faktörde toplandığı, tüm maddelerin girdikleri faktörde kabul edilebilir yük değerlerine sahip olduğu saptanmıştır. (en düşük madde yük değerinin 0.353; en yüksek madde yük değerinin 0.698)

Tablo 4: Faktör Analizi Sonrası Dönüştürülmüş Bileşenler Matrisi

Maddeler	Faktörler		
	1	2	3
m23	,603		
m55	,569		
m18	,563		
m1	,562		
m54	,561		
m9	,537		
m72	,526		
m17	,523		
m52	,523		
m28	,522		
m24	,518		
m46	,516		
m21	,505		
m2	,504		
m51	,504		
m57	,501		
m19	,500		
m68	,496		
m32	,491		
m26	,486		
m53	,482		
m73	,480		
m7	,477		
m12	,475		
m27	,475		
m75	,471		
m22	,466		
m42	,463		
m8	,461		
m4	,459		
m20	,449		
m70	,448		
m61	,445		
m10	,444		
m14	,443		
m41	,437		
m6	,430		
m76	,426		
m11	,426		
m44	,425		

m45	,425
m43	,412
m71	,405
m31	,400
m5	,392
m49	,373
m60	,370
m69	,370
m35	,370
m48	,342
m34	,339
m77	,698
m66	,611
m56	,590
m74	,574
m29	,571
m25	,513
m33	,385
m58	,515
m47	,481
m36	,430
m16	,410
m67	,433
m3	,374
m59	,396
m40	,354
m37	,436
m15	,414
m38	,385
m50	,347
m30	,398
m13	,396
m39	,366
m63	,509
m64	,422
m65	,387
m62	,353

Tartışma ve sonuç

Bu araştırmada bireylerin güzellik algılarını ölçmeye yönelik geliştirilen 78 maddelik ölçme aracı 4 uzmanın görüşüne sunulmuş, uzaman görüşü ardından tek madde elemesine gidilerek kalan 77 maddelik ölçme aracı her yaştan 227 kişiye uygulanarak güvenilirlik analizi ve faktör analizi yapılmış ve bu işlemler sonucu ölçek 77 madde olarak sınırlandırılmıştır. Ölçekte toplam puan dan elde edilecek veriler ölçme amacıyla ilgili uygun sonuç vermeyeceği için her madde için ayrı ayrı istatistiksel hesaplar yapılarak ölçeğin amacına yönelik sonuçlar elde edilebilir. Geliştirilen güzellik algısı ölçeğinin Crobnach's Alpha değeri 0,939 olarak saptanmıştır. Bu değer oldukça güvenilir bir ölçme aracı ortaya çıktığını göstermektedir. Geliştirilen güzellik algısı ölçeğinin KMO değeri ,80 olarak saptanmış olup. KMO değerinin oldukça iyi olduğu görülmüştür. Barlett's testi sonucu ise 8901,814 (p <.001) bulunmuştur. Bu sonuç e verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldikleri hipotezini kanıtlar niteliktedir.

Varimax Dik Döndürme Tekniği kullanılarak maddelerin faktörlere dağılımına bakıldığında ise ölçeğin özdeğeri 1'den büyük olan tek faktörde toplandığı görülmüştür. . Varimax rotasyon sonucunda maddelerin faktör yükleri 0.353 - 0.698 arasında değişmektedir

Yapılan tüm bu geçerlik ve güvenilirlik işlemlerinin ardından ölçeğin, bireylerin güzellik algılarını saptamada geçerli ve güvenilir biçimde kullanılabilecek bir ölçme aracı olduğunu ortaya konmuştur.

KAYNAKÇA

- Althusser, L. (1994). *İdeoloji ve devletin ideolojik aygıtları*(s.74-75). İstanbul: İthaki Yayınları, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). Faktör analizi: Temel kavramlar ve ölçek geliştirmede kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 8(4), 470-483.
- Büyüköztürk, Ş., & Çakmak, K. (2006). vd.(2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (s.20).
- Corbin, A. (2008). *Beden Tarihi 1: Rönesans'tan Aydınlanmaya* (s.40-53-339). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Çakmak, S. (2012). Gösteren ve gösterilen boyutlarıyla Türkçede güzellik kavramı üzerine. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (48), 17-40.
- Eco, U. (Ed.). (2012). *Güzelliğin Tarihi*. Doğan Kitap. (s.61-74-378)
- Ergenekon, B. (2002). Estetik Cerrahiye Başvurmanın Kültürel Nedenleri. "*Basılmamış*" Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Antropoloji Ana Bilim Dalı, Ankara.(s.12-13)s
- Ergün, M. (2010). Estetik (Sanat Felsefesi). *Felsefeye Giriş (Estetik)*, (s.4-6)
- Güvenç, B. (1994). *İnsan ve kültür*. Remzi yayınları.
- Güzel, E. (2013). Kültürel Bağlamda Kadın ve Güzellik: Türkiye'de Bir İktidar Alanı Olarak Elitler Üzerinden Güzellik Anlayışına ve Bir Tüketim Nesnesine Dönüşen Kadın Sorununa Bakış. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- İnceoğlu, M., (2010). *Tutum Algı İletişim (5. Baskı)*. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınevi.
- Kant, I. (2011). *Yargı yetisinin eleştirisi*. İdea Yayınları.(s.45-469).
- Kesim, S., & Kar, A. (2010). Plastik Cerrahi, 'Tanrım Beni Baştan Yarat!..'Metaforunu Mümkün Kılabilir mi?. *Dişilik, Güzellik ve Şiddet Sarmalında Kadın ve Bedeni (Der. Y. İnceoğlu, A. Kar) içinde*, (s.173-196).
- Kottak, C. P., & Altuntek, S. N. (2008). *Antropoloji: insan çeşitliliğine bir bakış*. Ütopya yayınları.(s.341-342).
- Köklü, N. (1995). Tutumların Ölçülmesi ve Likert Tipi Ölçeklerde Kullanılan Seçenekler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 28(2), (s.81-93).
- Köymen, Ü. (1994). Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri Envanteri: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(1), (s.19-28).
- Klainbaum, D.G., Kupper, L.L. & Muller, K.E., (1987). *Applied Regression Analysis and Other Multivariable Methods*. Boston: PWS-Kent Publishing.

- Ögdül, R. (2010). Sanatta Güzel Beden. *İçinde Sanat Dünyamız (Mart-Nisan)*. YKY. İstanbul.
- Swingewood, A. (1998). Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi, çev. Osman Akınhay, Ankara: Bilim ve Sanat Yay. (s.361-362)
- Tavşancıl, E. (2010). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tekin, H. (1993). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Yargı.
- Tezbaşaran, A.A. (1996). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu*. Ankara: TPD Yayınları.
- Turgut, M. F. (1997). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Tunalı, İ. (1996). Estetik. *İstanbul: Remzi Kitabevi*.(s.132-133).
- Yıldırım, B. (2008). Batı Sanatında İnsan Bedeni ve Değişen Anlamı,“*. Basılmamış” Yüksek Lisans Projesi, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul*. (s.26-36)
- Yılmaz, A. (2006). Artistik anatomi açısından genç Türk erkeklerinde bazı vücut proporsiyonları. “*Basılmamış” Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Morfoloji (Anatomi) Ana Bilim Dalı, Edirne*. (s.17-23)
- Ziss, A. (2009). Estetik, Gerçekliği Sanatsal Özümsemenin Biçimi,(çev. Yakup Şahan). *Hayalbaz Kitap, İstanbul*.(s.154-155)

Ek 1:**GÜZELLİK ALGISI ÖLÇEĞİ**

AÇIKLAMA: Bu ölçek bireylerin güzellik algılarını ölçmek için hazırlanmıştır. Ölçek sonuçları bu konudaki tutumları belirlemek için kullanılacaktır. Bu ölçekte 78 adet ifade bulunmaktadır. Cevaplama süresi yaklaşık 10 dakikadır. Her bir ifadeyi okuduktan sonra buna ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı, size verilen liste üzerinde ayrılan yere “V” işareti koyarak belirtiniz. Lütfen okuduktan sonra aklınıza ilk geleni işaretleyiniz. İşaretsiz ifade bırakmayınız.

Cinsiyet: Kadın () Erkek ()

Yaş: 18 altı () 18-24 () 25-34 () 35- 44 () 45-65 () 65+ ()

Öğrenim durumu: İlk-orta öğretim () Lise () Lisans () Lisansüstü ()

Medeni Durum: Evli () Bekâr ()

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Sarı saçlı kadınları daha güzel bulurum.					
2. Bana göre mavi gözlü kadınlar daha güzeller.					
3. Uzun boylu erkekleri daha çekici bulurum.					
4. Zayıf olan kadınların daha güzel göründüklerini düşünüyorum.					

5. Balık etli kadınları hep güzel bulmuşumdur.					
6. Bana göre şık giyinen insanlar ne olursa olsun güzel görünürler.					
7. Bana göre ince belli kadınlar daha güzeldir.					
8. Sarı saçlı erkekleri daha hoş bulurum.					
9. Erkeğin geniş omuzlu olması onu daha güzel gösterir.					
10. Saçı uzun olan erkekleri güzel bulurum.					
11. Kısa saçlı kadınları güzel bulurum.					
12. Siyah gözlü erkekleri daha yakışıklı bulurum.					
13. Kısa boylu kadınlar daha alımlı görünürler.					
14. Dolgun kalçalı kadınları hep daha çekici bulmuşumdur.					
15. Erkeğin göbekli olması bence onu daha güzel kılar.					
16. Gür kaşlı erkekler çok çekiciler.					
17. Dolgun dudaklı kadınlar bana göre daha güzeldir.					
18. Kıl oranı az olan erkekleri daha güzel bulurum.					
19. Dolgun dudaklı erkekleri daha yakışıklı bulurum.					
20. Ten rengi esmer olan kadınları daha güzel bulurum.					
21. Büyük göğüslü kadınların daha güzel olduklarını düşünüyorum.					
22. Bana göre beyaz tenli olan kadınlar daha güzeldir.					
23. Burnu ufak olan insanlar genelde daha güzel olur.					
24. Saç rengi kızıl olan kadınlar kesinlikle daha çekicidirler.					
25. Dişleri düzgün ve bakımlı görünen insanlar bana göre güzeldirler.					
26. Siyah gözlü kadınlar bana göre daha güzeller.					
27. Kadın 90-60-90 vücut ölçülerine sahipse daha alımlı görünür.					
28. Karın kası olan erkekler bence daha çekiciler.					
29. Kısa boylu erkekleri daha yakışıklı bulurum.					
30. Ten rengi esmer olan erkekler kesinlikle daha yakışıklıdır.					
31. Uzun boylu kadınlar bana göre daha çekici görünürler.					
32. Sıkı kalçalı erkekleri daha yakışıklı bulurum.					
33. Bana göre ellerin bakımlı olması güzel görünüm için önemli bir kıstas.					
34. Bana göre kirli sakallı erkekler daha yakışıklıdır.					
35. Zayıf erkekler bence daha hoş görünüyor.					
36. Gamzesi olan kadınların çok güzel göründüğünü düşünüyorum.					
37. Küpesi olan erkekleri çok itici bulurum.					
38. Balık etli erkekler çok daha tatlı görünüyorlar.					
39. Kıvrıkcık saçlı kadınları daha güzel bulurum.					
40. Gözlük takan kadınları daha çekici buluyorum.					
41. Ten rengi buğday olan kadınlar daha alımlıdır.					
42. Kel olmayan erkekler bence daha güzeldirler.					
43. Büyük gözlü kadınları güzel bulurum.					
44. Kumral saça sahip olan kadınları daha güzel buluyorum.					
45. Uzun saçlı kadınlar bence daha çekiciler.					
46. Ela gözlü kadınların güzel göründüklerini düşünüyorum.					
47. Kıl oranı fazla olan erkekleri daha çekici bulurum.					
48. Dövmesi olan kadınları hep daha güzel bulurum.					
49. Çekik gözlü kadınları güzel bulurum.					
50. Piercingi olan kadınları güzel buluyorum.					
51. Buğday tenli erkeklerin çok hoş göründüklerini düşünüyorum.					
52. Gamzesi olan erkekleri hoş bulurum.					
53. Uzun kirpikli erkekler bana göre daha yakışıklıdır.					
54. Siyah saçlı erkekler kesinlikle daha yakışıklıdır.					

55. Büyük gözlü erkekleri yakışıklı bulurum.					
56. Peruk takan kadınları çekici buluyorum.					
57. Dövmesi olan erkekleri hep daha çekici bulurum.					
58. Piercingi olan erkekleri yakışıklı bulurum.					
59. Çekik gözlü erkekleri bana göre hoştur.					
60. Kıvırcık saçlı erkekler bana göre daha yakışıklı.					
61. Uzun kirpikli kadınlar bana göre güzel görünüyorlar.					
62. Gür kaşlı kadınları daha çekici bulurum.					
63. Kumral saç rengine sahip erkekler çok hoş görünüyorlar.					
64. Bana göre mavi gözlü erkekler daha yakışıklı					
65. Küçük göğüslü kadınların daha güzel olduklarını düşünüyorum.					
66. Kıl oranı fazla olan kadınları daha çekici bulurum.					
67. Beyaz tenli olan erkekleri daha çekici buluyorum.					
68. Yeşil gözlü erkekler bence daha yakışıklılar.					
69. Makyaj yapan kadınların daha güzel göründüklerini düşünüyorum.					
70. Yeşil gözlü kadınların daha güzel göründüklerini düşünüyorum.					
71. Bana göre gözlük takan erkekler daha çekiciler.					
72. Ela gözlü erkekleri daha yakışıklı buluyorum.					
73. Yüzünde yara izi olan erkekleri çok daha çekici buluyorum.					
74. Kel olan erkekler bence çok daha yakışıklılar.					
75. Siyah saçlı kadınları daha güzel bulurum.					
76. Bana göre ayakların bakımlı olması bir insanı güzel kılar.					
77. Peruk takan erkekleri çekici buluyorum.					